

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl., 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

La Nr. cons. 2066 Plen. 1885.

Cerculariu

cătră onoratele oficii parochiale și onorații membrii ai sinodului protopresbiteral electoral din tractul gr. or. al Mediașului.

Prin ordinațiunea Preaveneratului consistoriu arhidieceșan ddto 25 Aprile a. c. Nr. 2066 Plen. subsemnatul a primit însărcinarea de a convoca și conduce sinodul protopresbiteral înmulțit al tractului Mediașului pentru alegerea de protopresbiter al acestui protopresbiterat.

În conformitate cu această însărcinare am onoare a convoca prin aceasta pre onorații membri — preoți și mireni, ordinari și extraordinari — ai sinodului protopresbiteral înmulțit din protopresbiteratul Mediașului, la sonodul electoral ce se va ținea **Joi în 20 Iunie a. c. st. vechiu la 11 oare a. m. în biserica noastră din Mediaș.**

În ziua alegerii la 9 oare a. m. se va ținea serviciul divin cu chemarea Duchului sfânt în biserică noastră din Mediaș, la care sunt poftiți a participa toți membrii sinodului.

Tot odată, convoc prin aceste Comitetul protopresbiteral al acelui tract la o ședință preconsultativă pe **Mercuri în 19 Iunie a. st. v. la 5 oare p. m. la casa parochială de acolo.**

Acest cerculariu, căruia se alătură lista membrilor sinodali, se comunică tuturor oficiilor parochiale din protopresbiterat spre publicare în bisericile parochiale în cea mai de aproape zi de sâmbătoare și spre a se aduce la cunoștința tuturor membrilor sinodali.

Mercurea la 24 Maiu, 1885.

I. Droc m. p.,
comisariu consistorial.

Sibiu, 29 Maiu, 1885.

Cestiunea principală, care de present preocupă diaristica română dela noi, este afacerea ajutoriului de stat al bisericii noastre ortodocse răsăritene. Fie-care român bine simțitoriu este de convingerea, că această afacere are o deosebită importanță, și între impregiurări normale importanța ei ar aduce cu sine, ca diaristica noastră, să o discute în mod obiectiv, și cu chipul acesta să o reducă la adevărata ei valoare. Aceasta cu atât mai vârtos, cu cât este trist și dureros a folosi chiar și cestiunile cele mai grave pentru satisfacerea unor inclinațiuni, cari nu-și au isvorul în inima curată românească, ci ele privesc ori ce ocasiune de binevenită numai spre a suspiciunea fără nici un temei. și a lovi în bărbații, pre cari pozițiunea lor în viața noastră so-

cială se pare că i-a predestinat de a fi obiectul satisfacerii urei personale.

Așa și de astădată cestiunea ajutoriului de stat servește diaristicii noastre de bun pretest spre a lovi tot în sermana de biserică simulând durere pentru trista soarte și umilire ce i se prepară.

În preasina sinodului arhidieceșan estoraordinariu, convocat espres spre a dice cuvântul din urmă în această afacere, unele dintre diarele noastre află cu cale a preveni votul sinodului, a prejudeca se înțelege prin informațiuni malițioase, a căror adevărată valoare se reduce la invectiuni provenite din maliție.

În numărul trecut al diariului nostru am luat pozițiune față cu diariul „Tribuna,” care este manifestatiunea comorei de bunătați ce stă ascunsă în inima bărbaților chemați a fericii biserică noastră.

Ne-a durut mult vedând calea greșită, pe care a pornit oamenii dela „Tribuna” însă față cu ei trebuie să fim răbdători, căci ei ca factori în biserică noastră se simt chemați a-și răsbuna pe ori ce cale desastrelor, provocate asupra-le de ei înșiși. Înțelegem se se provoace la timpul de aur al idealurilor pierdute bărbații, cari astăzi privesc la ruinile provocate de ei înșiși, nu înțelegem însă cuvântul pentru care „Gazeta Transilvaniei” vine și mistifică și ea de dragul Eldoradului fraților de un sânge, pre cari unirea cu biserică Romei i scutesce deocamdată de persecuțiunile cărora suntem espui noi ortodocsii. Și nu putem înțelege maliția fraților dela „Gazeta” mai ales după ce ei au vedut negru pre alb adevăratele motive, pentru cari biserică noastră este luată la goană, și le-au vedut publicate și comentate în un diariu guvernamental, care fraților dela „Gazeta” le face curte pentru legătura lor bisericească cu scaunul papal.

Românii ortodocsi s'au indignat în inima lor vedând că autonomia noastră bisericească este spine în ochii oamenilor tărâți de curentul șovinistic de astăzi. S'au indignat când au vedut că în paguba noastră conaționalilor nostri li se trag la îndoială adevăratele simțeminte românesce.

Nu mai puțină indignatiune a trebuit să ne cuprindă, vedând că colegii dela „Gazeta Transilvaniei” secundează vrășmașilor nostri în persecuțiunea sistematică îndreptată contra bisericii noastre.

Paralel a mers această persecuțiune dela începutul ei și până acuma. Cetească ori și cine biografă fericitului Șaguna, scrisă de Părintele archimandrit Popea. Percurgă diferitele atacuri ale fraților dela Gazeta îndreptate contra bisericii noastre, și se va convinge, că sistematică a fost ținuta vrășmașă a Gazetei atunci contra bisericii când arhieru a fost Șaguna, vrășmașă este astăzi când arhieru este Miron Romanul, și în ambele casuri a fost și este vrășmașă, căci așa cer intere-

sele confesionale ale acelora, cari conduc și în prima linie susțin Gazeta, și în preocupățiunile lor nici când nu pot avea inimă creștinească față cu noi „șistematici” cum ne numesc ei în opurile lor.

Sunt șireți oamenii dela „Gazeta Transilvaniei,” Ei se pun la spatele celor dela „Tribuna,” și sub firma acestora lovesc în capul bisericii noastre.

Așa în numărul 120 dela 30 Maiu a. c. „Gazeta Transilvaniei” vorbind despre convocarea sinodului nostru în sesiune estoraordinară ajunge la concludiunile fraților dela „Tribuna.”

Ajutoriu de stat a ajuns la studiul actual, căci actualul arhieriscop al nostru n'a spriginit pre consistoriu în apărarea drepturilor noastre bisericești, din contră: „Arhieriscopul a stat la o parte, și n'a făcut nici un pas înaintea Domnitorului și a cercurilor competente.”

Așa dice „Gazeta Transilvaniei” și în dragostea ei cătră biserică noastră este foarte dispusă a joca rola de maimuță a diariului din Sibiu „Tribuna.”

Ca se apară originală în ale sale, „Gazeta” atribue arhieruului nostru o rolă pasivă, precând „Tribuna” vorbia mai eri alaltă-eri de conivența arhieruului nostru cu guvernul în cestiunea ajutoriului de stat.

Nu scim în ce legături stau neortodocsii dela „Gazeta” cu ortodocsii neortodocsi dela „Tribuna.” Nu putem sci în ce necs stau ambii cu cei dela „Magyar Polgár” în ce privesc vederile asupra motivelor din cari se prigonesce biserică noastră și din partea ungurilor și din partea românilor ortodocsi și neortodocsi.

De aceea fără a mai căuta după adevăratele motive aflăm o mare înrudere între uneltirile diaristilor dela „Magyar Polgár” și românii nostri, constatăm aceste s-mne caracteristice ale timpului și fraților dela Gazeta le mai dicem pentru a deca oară poate:

Cuget bun și inimă curată.
Vom mai reveni.

Arad, în 11 Iunie 1885.

Cetatea Arad are de eri seara zile de sâmbătoare mare. Ministrul de agricultură, industrie și comerț P. Szechenyi însoțit de secretariul presidial Jenei, au sosit eri seara la 7 oare aici în Arad și este oaspele simpatic al Aradanilor. La gară a fost întâmpinat cu mare entusiasm din partea înalților funcționari de stat, în frunte cu comitele suprem Tabajdi și primarul Salacz, care a bineventat pe ministru în peron.

Printre somități ale orașului am vedut și pe dl Dim. Bonciu.

FOIȚA.

Despre cântările bisericesci.

Multă neindestulare și nedumerire s'a manifestat ca de cincișeci și mai ales de vre-o treideci de ani încoace asupra cântărilor bisericesci așa precum se esecutează ele în amândouă bisericile românesce de ritul răsăritean. S'au făcut de o parte și de alta dincoace și dincolo de munți diverse încercări de a întimpina rēul prin reforme sănătoase. Unele din acelea au reușit, însă nu s'au generalizat; altele au fost respinse din capul locului și s'au dat uitărei. S'au făcut încercări și cu coruri de cântări bisericesci, dintre care prea puține au reușit bine ear altele au făcut fiasco și în loc de a trage pe oameni la biserică, mai vârtos i-au înstreinat.

Este o artă mare și grea de a da în urmele cântărilor clasice bisericesci, a satisface și auzul generațiunilor moderne, care nu mai sunt nici cum au fost cele din veacul lui Vasilie cel mare și al lui Ioan-Gură-de-aur și nici ca cele din zilele lui Ioan Damascanul.

Să nu ne mirăm de această decadentă; au pățit-o chiar și popoarele de ritul latin cu experimentele lor de cântări, încât era pe aci să li se prefacă bisericile în opere lumesce, până când scaunul Romei a tăiat la mijloc și a pus frēu atât organizatorilor cât și corurilor bisericesci, în care ajunseseră pela cetățile mari, ca să cânte și actrițe evreice dela operă.

Noi am reflectat dintr'un an în altul la această stare de lucru ori-când ni s'a dat ocasiune; am anunțat și cărți de cântări bisericesci de câte-ori ne veni vre-una la mână.

Astăzi avem sub ochii nostri un op nou de cântări intitulat:

Anastasimataru

coprinde servitiile de Sâmbătă seara și Dumineca dimineată, puse pe cele 8 glasuri întrebunțate în biserică ortodoxă română.

Prelucrate și scrise pe notațiunea liniară de Gavriil Musicescu, profesor de armonie la conservatoriu, chef corului metropolitan din Iași, George I. Dima, profesor de musică la liceul național, primul cantor la biserică s. Spridion din Iași; Grigorie I. Georgiu profesor de musică

bisericească la seminariul Socola, cantor la s. metropolia din Iași. Tipărit cu ajutoriu episcopiei aședămintelor Brancovenesci 1884. Form. 4^o pag. 86. Proprietatea autorilor. Preț 4 lei noi.

În fruntea opului se vede binecuvântarea arhieriscopului Moldovei și Sucevei Iosif Naniescu, alătura pe altă pagină dedicat arhieriscopului și metropolitului Ungrovalachiei Calinic Miclescul, primate al României și președinte la sântul sinod. Pe a treia pagină stă o adresă a episcopului Melchisedec dela Roman cătră metropolitul primate.

Din actele acestea se vede, că acea carte de cântări au aflat plăcerea înalților prelați.

La locul al patruea urmează pe patru pagine precuvântarea celor trei autori ai acestei reforme în musica bisericească. Noi aflăm acea precuvântare atât de interesantă, încât dacă acum între impregiurările actuali nu am fi mai lipsiți de spaț decât ori-când altădată, o am reproduce cu toată plăcerea; așa însă rămâne ca loctorii cei interesați de reforma cântărilor bisericesci să o caute în original. Precuvântarea manecă dela cunoscutul me-

Un imponent public a asistat la primirea ministrului, care a plecat urmat de o neîntreruptă serie de echipe elegante către casa comitatului la comitele suprem.

Casele publice sunt decorate cu flamuri în onoarea ilustriilor oaspeți.

Deodată cu ministrul a venit și deputatul orașului Dr. M. Falk, redactorul dela „P. L.” pentru a mulțami alegătorilor căci l-au onorat cu încrederea și a le da samă despre activitatea sa de până acum.

În darea de seamă către alegători Falk reasumând rezultatele activității parlamentare dela deschiderea sesiunii încoace, constată, că acest an de activitate a fost mănăs, căci mai întâiu, s'a realizat împreunarea baronului Sennyey cu Tisza spre activitate comună și prin aceasta și reformarea casei de sus. Falk nu vede decât o mică deosebire între acești doi bărbați de stat și anume: Sennyey este reprezentantul administrației de stat, precând Tisza este municipalist — firesce numai din oportunitate, pentru că și ministrul president e în principiu aderent al administrației de stat, numai căt densus nu află poporul matur pentru administrația de stat, și introducându-se aceasta înainte de timp densus nu este sigur despre reușirea liberalilor la alegeri și prin urmare nici de garantarea regimului actual. După cum se vede — pofta de stăpânire îl oprește pe dl ministru a-și pune și municipalitatea în cuiu, cum a făcut cu celelalte principii ce le-a prezentat ca șef al opoziției.

Falk a mai atins și o coardă delicată, care de sigur nu a putut produce vibrații plăcute la publicul maghiar — și anume densus s'a raportat la discușiunea asupra adresei ce o redactase însuși ca proiect al majorității. Ne aducem aminte, că dl Falk și cu densus majoritatea dieței luaseră în adresa la cuvântul de tron un aer amerințator față cu Rusia și-și arătară colții drept resbunare pentru Világos, dar îndată ce diplomația rusească se simți atinsă de acest ton amerințator desavuarea a urmat imediat din partea ministrului president și lupii colțați se prefăcură la comandă în nise mnei blânzi și inofensivi. Dl Falk a dat acestui incident penibil o interpretare dialectică așa încât cei ce judecă lucrurile numai în mod superficial pot fi satisfăcuți.

A mai vorbit Falk și despre alte obiecte și anume pentru consolarea Jidovilor a dis, că primirea rabinului suprem ca reprezentant în casa de sus pe baza dreptului bisericesc a întâmpinat opozițiunea energică a magnaților — dar se nu fie Jidovimea supărată, căci la denumire se va lua în considerațiune și dreptul israeliților egal îndreptățiți.

Aceste sunt momentele mai principale ale solemnităților ce s'au început de ieri seara. Prelângă îndatăte ovațiuni se va da astăzi un banchet din partea orașului, ear mâne va fi prânz diplomatic la Păr. Episcop Mețianu.

În urmă încă un obiect. Românii din Arad au luat și densus act de convocarea extraordinară a sinodului archidieceșan și asteaptă cu mult interes votul de mare însemnătate ce va trebui să-l dea reprezentanța archidieceșei în afacerea gravă a ajutoriului de stat. Nu ne îndoiim că sinodul va fi la înălțimea misiunii sale și se va pronunța într'un mod obiectiv și demn cum se cuvine unei corporațiuni chemate a apăra interesele cele mari ale bisericii noastre.

De aceea ne-au atins foarte neplăcut lipsa totală de tact, cu care acest obiect grav se discută în coloanele „Tribunei.” Întrădever oamenii „Tribunei” sunt nise indiviți pătimiși, cari în mania lor de a ataca pe capul bisericii cu ori-ce preț caută obiecte de gâlceavă și acolo unde nu sunt. Ura personală e motivul principal în acțiunile oamenilor

moriu al domnului episcop Melchisedec tipărit pe 28 pagini, pe care-l anunțaserăm și noi la timpul seu, îndată apoi constatând perfecțiunea la care au ajuns cântările bisericesci la alte popoare, se exprimă în următorii termeni foarte semnificativi, eșiți din peana a trei artiști în musică; densus adică scriu: „la noi din contră, cântul bisericesc din ce în ce a început a se abate din adevărata cale, în cât ați se găsește, putem dice — în agonia morții.”

Dară sciti cum sună acestea cuvinte la aușul nostru? Noue ne sună așa, ca și cum acei trei profesori de cântări dela Iași ne-ar dice: Sau cântați preoți și cântăreți bine și frumos, sau dacă veți cânta tot așa de urit ca până acum, poporul va fugi din bisericile noastre.

Fiind notele în cartea aceasta cele europene, noi am pus pe unii membri ai familiei noastre, ca cântând de ex. Doamne strigatam glas I, să-l acompanieze pe piano și ese prea frumos.

„Observatoriul.”

dela „Tribuna.” — Ar face bine acești oameni stăpâniți de patimă nemărginită să caute motivele pentru purcederea guvernului unguresc față cu biserica noastră a irea. Cetească densus ultimele revelațiuni ale diarelor maghiare și vor afla, că adevăratul motiv pentru aceasta vitregă tractare din partea statului este: naționalitatea pronunțată a bisericii noastre gr. or. și a aședemintelor ei constituționale. Maghiarii vîd în instituțiunile noastre bisericesci pîedece și stavile, pentru puternicul curent șovinistic de maghiarizare și de aci provine prigonirea, ear nu din motivele presupuse de „Tribuna” cu atîta rea voință.

Am asteptat mai multă obiectivitate dela dnii, cari sunt în și afară de redacțiunea „Tribunei,” — dar n'avam ce face, dorul după „oalele cu carne” dela curtea lui Faraon e pentru tribunistii cei „fără confesiune” un motiv mai puternic decât o purcedere solidară într'o cestiune gravă și vitală.

Cu toate diatribele pătimișe ale „Tribunei” noi credem, că sinodul extraordinar nu are lipsă de prea înțeleptele svaturi ale unor oameni, cari în toate evoluțiunile și aspirațiunile lor de până acum prelângă pagubă s'au mai făcut și de ris înaintea lumii. Să vede că mulți oameni sunt predestinați a se blama pas de pas și în categoria acestora — judecând după rezultate — așa numiți „popești” nu au fost sêraci de blamagiuri în sarbedă lor carieră publică.

Un Aradan.

Ecou la maghiarizare.

Diastica maghiară a alarmat lumea cu grandioasele planuri de maghiarizare în Ardeal de când cu constituirea reuniunii de maghiarizare din Cluș.

Acțiunea este îndreptată contra noastră, și noi ne-am luminat punctul nostru de vedere în această privință. Dacă se crede că cu forța se mai poate desnaționaliza un popor matur în demnitatea sa națională, și că aplicarea mijloacelor drastice încă nu este a se desconsidera, noi primim lupta după cum ni se pune. Dicem deci după cum am dis: Dacă e vorba să ne strivim unii pe alții, și strivirea nu se mai poate evita, atunci da, să ne încăerăm spre gloria și lauda curentului șovinistic de aci.

Noi am știut ce se plănuiesc contra noastră, și ne-am precizat punctul de vedere.

O nedumerire ne-a ținut însă încordați până acuma. Față cu nebunatică de pornire șovinistică a presei unguresce, diastica din România liberă ne arată un indiferentism, care ca sloiu de ghiață apesa asupra inimii noastre. Înțelegem aici diarele cu trecut la țeranul de dincolo, și care insufă respect și preste graniță. Ne era neexplicabilă rezerva diarelor din București față cu nebuniile diastice dela noi, și ea ne era neexplicabilă pentru cuvântul, că ori cum va judeca lumea, este preste puțință ca lovind în românul din Transilvania, țipetul lui de durere se nu misce inima românului din țeară.

Tăcerea o a rupt diariul „Românul,” care în numărul dela 30 Maiu a. c. la locul prim publică următorul articol:

„Sub noul titlu de „Remaghiarizarea maghiarilor valachiași, născocit de Hunfalvy, Vámbéry și alți istorici și filologi maghiari, voiesc astăzi ungurii a-și iustifica înaintea lumii civilizate silințele lor pentru maghiarizarea elementului român de dincolo de Carpați.

Scopul și tendința lor nu e nouă; ea datează de mult și numai tactica de a ajunge la țintă, după aksioma lui Machiavelli, „scopul sfințește mijloacele,” a schimbat-o după timp și împrejurări.

Ungurii și până la 1849 tindeau la maghiarizarea Transilvaniei, și prin meșesugitul lor regim constituțional-federal-aristocrat-clerical, pe care dl Wirth îl numesce „self gouvernement engles,” au isbutit de a desnaționaliza mai toată aristocrația, nobilimea, plutocrația și burghesia română din Transilvania.

Cu mirare vedem că lumea cultă nici astăzi nu se silește a cunoaște scopul tendențios al Ungurilor, cari la 1848 treceau de liberali și erau considerați ca nise martiri ai libertăților, cari s'ar fi revoltat în contra Austriei numai pentru libertatea lor și a românilor de sub jugul austriac, fără ca această lume cultă să-și dea seama că românii tocmai de aceea s'au bătut cu ungurii pe moarte și pe vieță, ca să-și apere moscenirea părintească, limba și naționalitatea lor.

Este prea adevărat că ungurii au reușit la 1848 sub masca libertății să amăgească lumea în privința scopului lor. Chiar și mulți învățați de ai noștri încă se făcu-se apărători ai uneltirilor lor.

La 1848 nu mai rămăse-se în Ardeal decât opinia, și acum ungurii asupra acelei opinii dau năvală ca și locustele asupra holdelor de grâu. Între ei în această privință nu există conservatori sau liberali, socialisti sau reacționari; toți sunt na-

ționalisti și încă șovinisti, ținând cu toții la nimicirea românismului.

Pe timpul revoluțiunii dela 1848, mulți scriitori români sfătuiau pe Iancu, eroul iubit al Munților, ca să pună arma la picior și să se împace cu ungurii. Viteazul munților însă le răspundea: „Nu me bat pentru dinastie, am scos sabia din teacă pentru libertatea și naționalitatea neamului românesc!” Dar vai! puțini scriitori îl înțelegea; numai opinia, și încă opinia mocănească pricepea că sabiei trebuie să-i opui sabie, ca să poți scăpa.

Aceste sfaturi numite moderate în limba oamenilor practici, adecă de a trăi bine pe spinarea altora, ne-au fost date și dela 1848 încoace, și în special dela 1867 când ungurii earăși au ajuns la putere. Resultatul acestor sfaturi a fost că rezistența românilor a slăbit, oameni de inimă aproape au dispărut și numărul oamenilor practici și fără iluziuni a sporit în mod înfricoșat. Indolența și apatia au luat locul energiei, și ungurii, vîdînd pe români în această stare de moleșire generală, au sărit asupra lor cum sar lupii în stână asupra oilor blânde și fricoase, care n'au altă țintă de cât să aibă earbă de pășunat.

Pretestul de nimicire, ungurii l'au găsit, forma și modul lui sună bine la urechiă, dicînd că voiesc a remaghiariza pe maghiarii valachiași, a răspândi cultura maghiară dela Leita și până la Marea Neagră, și lumea civilisată pare a fi dispusă și acum ca și la 1848 în a-i susține în această a lor operă de distrugere pornită asupra opiniei române din Ardeal. În Germania uneltirea lor e susținută de vestitul economist Max Wirth, în Franța de doamna Adam, în Italia de Kossuth cu ai sei, în Englitera de Vámbéry, întovărășit cu alții, și în Bucuresci de Vándory Lajos. Presa vienesă îi susține cu energia diastice și legitimează în fața Europei maghiarizarea Transilvaniei.

Sunt resbele pe care le fac popoarele și sunt altele care le reclamă interesele dinastiilor.

Resbelul ungurilor în contra românilor pare a întruni amîndouă aceste cerinți.

Firul maghiarisării pare a se întinde din Viena până la Predeal. Căci dacă ar fi altfel atunci „Pesti Naplo” de alaltăeri n'ar îndrăzni să strige în lumea largă, dicînd că acum când ungurii au la spatel lor pe împăratul, a sosit timpul ca să maghiarizeze Transilvania pentru a forma un stat puternic omogen maghiar, între slavism și germanism la porțile Orientului.

Lucrarea s'a început și maghiarizarea deja da roade în comitatul Huniadoarei.

Șilele acestora reprezentanții presei din Viena și Pesta au vizitat institutul de maghiarizare dela Simeria în comitatul Hunedoarei, unde cu banchet și cu mare pompă au fost primiți.

D. Sztarmáry, martor ocular, descrie primirea astfel:

„În institutul dela Simeria sunt preste 300 de copii ai căror părinți sunt toți țărani și români din satele vecine. Copii sunt toți sănătoși, rumeni la față și bine făcuți și cu toții vorbesc, scriu și cetesc unguresc. Dascăli unguri nu se mulțimesc numai în a-i învăța carte, ei se mai silesc și în a-i cresce și ale altoi simțeminte unguresci, căci impresiunile primite de copil în frageda lui vîrstă nu se mai pot șterge; și când e mare nu se mai interesează de naționalitate, își vede de bunul trai. Școala de fete asemenea e plină cu copile române care chiar și portul și l'au schimbat. Numai ici și colea mai zăream câte o cătrînță și câte o cămașă românească. Fata popii din Dădaci la sosire ne-a întâmpinat cu o vorbire ungurescă. Ea era îmbrăcată românește, și cu atît mai plăcută ne-a fost surprinderea când am audît-o cât de frumos și curat vorbesce unguresc.

„Asemene rezultate dă și institutul de maghiarizare din Hunedoara, unde toți copii sunt de ai țeranilor români din împregiurime. Toți vorbesc unguresc și mergînd acasă se silesc a învăța chiar și pe mumele lor ca să vorbească cu ei în limba maghiară.”

Și în fața acestei acțiuni a maghiarilor, ce fac românii, și mai ales cei veniți cu grămada în țeară? Nu fac mai nimic, stau cu mîinile în sin.

Și cât bine na'r putea ei face, și câtă rezistență n'ar putea opune maghiarisării țerei lor? Numai inimă și devotament românesc să aibă.

Kossuth, Thür, Klapka, renegatul generere român Țeț și alții, între anii 1859—1866 numai aici își concentraseră puterile și din Bucuresci voia să dea năvală pentru robirea Transilvaniei și maghiarizarea elementului român de acolo. Tot de aici deci ar trebui astăzi să înceapă contra-mișcarea.

Chiar în șilele noastre există în Pesta o societate cu numele „Societatea S-tului Vasile (Sz. Laszló) a cărei misiune este de a susține cu bani școli și dascăli unguresci în România.

Oare noi, pe baza dreptului de reciprocitate, n'am putea să facem tot asemenea?

Societatea noastră „Transilvania,” care în tot-dea-una a fost condusă de bărbați vrednici și destoinici și care și până astăzi a dat atâtea frumoase roade în cultivarea tinerilor noștri, n'ar putea ea oare să devie un centru de grupare a noastră a tuturor, ca să lucrăm cu puteri unite pentru apărarea neamului nostru din Ardeal?

Neapărat scopul societății „Transilvania” ar rămâne același ca și până acum, numai mijloacele de apărare, numai tactica în a cultiva masa poporului nostru în limba lui națională, poate că ar trebui schimbate.

Am deschis cu intențiune această cestiune ca să discutăm cumpătat și bine chipzuit asupra chipului de procedare. Părerile sunt libere, și dator este a veni fie-care cu luminile sale ca să arate calea de urmat, până când încă nu este prea târziu.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Borgo-Rus, (comitatul Bistrița-Năsăud) 22 Maiu st. v. Domnule Redactor! Alaltă-ieri, comuna noastră a avut o zi de jale, o zi plină de întristare și de durere, pentru-că în aceeași zi proprietarii acestei comune au petrecut la răpausul vecinic pre cel mai de frunte bărbat din comună, pre cel mai mare apărător al drepturilor ei politice și naționali-grănițarești, pre unul dintre cei mai buni propagatori pre terenul învățământului poporal, pre învățătorul **Grigorie Băloiu.**

Mărturisesc adevărul, dle Redactor, că eu am mai vădut manifestându-se simțemintele de durere, de întristare și de jale și pe la alte înmormântări, dară în gradul în care s'au manifestat acele simțeminte, la aceasta înmormântare, eu nu am mai vădut de când sum. Nu a fost un singur om, de-ar fi avut inima cea mai înepetrită, carele să nu plângă și încă cu glas tânguitor, la înmormântarea acestui stimabil bărbat.

Boala, care i-a curmat firul vieții, se dice ca a fost: gută de inimă. Încă Sâmbătă în 18 Maiu v. dănsul a fost înainte de ameați la prelegere. Întrunând dela acea după 10 oare, încă pe drum așa l'a lovit de cumplit morbul în cât a cădut jos. Curând auzind soția sa a venit cu ajutor și l'a dus acasă. A mai trăit până la 2 oare după ameați în aceeași zi, când și-a dat sufletul. De dănsul au rămas soția sa Maria ca văduvă, fii sei: Ioan, carele studiază în clasa IV gimnasială în Mureș-Oșorhei, Ioana și Grigore, ca orfani; părinții sei: Crăciun și Maria Băloiu; frații sei: Ioan Vasile și Mafta etc. Ca fulgerul a străbătut vestea despre moartea prea timpurie alui Grigore Băloiu încă în aceeași zi în tot ținutul Borgoului. La înmormântarea dănsului carea s'a săvârșit luni în 20 Maiu v. la 3 oare după ameați a luat parte un public atât de numeros, în cât e raritate prin ținutul Borgoului. Cu deosebire classa inteligentă a fost aproape întreagă din acest ținut, fără deosebire de naționalitate și confesiune.

Ceremonialul ritual de înmormântare l'a săvârșit părintele protopresbiter Dl Simeon Monda cu asistență de 3 preoți. Însemn însă că la această înmormântare nu a luat parte nici ca preot funcționar nici ca oaspe, parochul local, ceea ce a bătut foarte tare la ochi atât clasei inteligente cât și populare.

Vorbirea funebrală o a ținut domnul protopresbiter.

În ea a accentuat că: biserica din Borgo-Rus a perdut în Grigore Băloiu un bun și puternic razim; scoala un harnic și zelos învățător; învățătorii un adevărat și iubit colegă; clasa inteligența un membru ales și stimat; poporul din Borgo-Rus un mare apărător al drepturilor sale politice și naționali; soția sa un soț bun și credincios; fii sei un bun și scump tată etc. Cel mai curagios bărbat nu a putut să nu verse șiroaie de lacrimi în tot timpul cât părintele protopresbiter a ținut vorbirea funebrală.

Nu va fi nenimerit, dacă cu această ocaziune voi schița cele mai esențiale date biografice despre acest stimabil bărbat. Grigorie Băloiu sa născut în comuna Borgo-Rus, protopresbiteratul gr. or. al Bistriței în anul 1843 din părinți economi, cari trăiesc și astăzi. Cunoscințele elementari și le-a câștigat în scoala confesională din comuna sa natală. De aici a mers la Năsăud, unde a absolvat scoalele normale, cum erau ele pre atunci cu succes eminent. Studiele pedagogice le-a absolvat la institutul pedagogico-teologic din Sibiu pare-mi-se prin anii 1859 și 1860. După absolvarea acestora adormitul în domnul, fostul protopresbiter și paroch Teodor Buzdug l'a și instituit de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din Borgo-Rus.

Curând după aceasta instituire fiind el și un cântăreț bun, a fost ales și de cantor bisericesc în comuna sa. Prin diligență și laboare, dănsul a devenit unul dintre cei mai buni învățători din protopresbiteratul gr. or. al Bistriței. Prin portarea sa socială și-a câștigat stima și iubirea clasei inteligente nunumai din ținutul Borgoului ci și din jur. Nu s'a ținut o adunare fie de interes general, fie particular în acest ținut, la carea dănsul să nu fi luat parte activă.

În comitetul fondurilor scolare grănițarești din Năsăud, el a fost membru ales de populațiunea ținutului Borgou în mai multe rânduri. În comuna sa natală nimic s'a lucrat mai de însemnat fără de sfatul și concursul lui.

După cum a fost Grigore Băloiu în viața sa de sănătos, compact și puternic, putea să mai trăiască încă pre atâta ani, dară nemiloasa moarte i-a curmat și lui firul vieții prea curând și pre neastep-tate, căci în al 42, an al etății sale și în al 25-le an al activității sale ca învățătoriu s'a stins dintre cei vii, mutându-se la răpausul vecinic. Să-i dicem cu toții: Fie-i țărana ușoară și în memoria noastră în veci neuitat.

Un sâtlean.

Înmormântarea lui Victor Hugo.

(Telegrama diarului „Neue Freue Press“).

(Încheiere.)

Între acestea soarele apăruse și și revărsa lumina lui cea caldă și strălucitoare.

Înainte spitalului eșisera femei bolnave în costumele albe ale stabilimentului, ear casele ulițelor mai mici din spre cartierul Latin erau aședate de sus până jos de curioși. Este o curată minune cum balcoanele au putut suporta nisce poveri atât de colosale. Odată publicul, pentru a vedea mai bine se năpusti dintr'o ulicioară și era cât pe aci să se despartă în două cortegiul. Dar aceasta nu s'a făcut cu vre-o intențiune rea, ci numai din curiositate, și căți-va agenți polițienesci fură de ajuns pentru a restabili ordinea. Numai un incident regretabil s'a întâmplat la colț, în momentul când convoiul coti pe bulevardul St. Michel. Pe când imbulzeala devenia tot mai mare în partea aceasta, se auziră deodată strigăte disperate de ajutor și se vădă o învâlmășeală sălbatică de fețe și pumni roșii, de femei palide și speriate cari căutau să fugă tipând și vaitându-se, de schele cari se surpau și se răsturnau, în sfârșit un ghem de oameni incurcați și zăpăciți, din cari s'au scos fete și femei unele leșinate, altele tremurând și plângând. Cu o mare energie a străbătut în mulțime căți-va agenți de ai poliției, cari împreună cu doi oficeri, au înălțurat panica iminentă. În curând se și dete semnale linistitoare, musica întonă Marsiliesa, și cu ochii încă plini de lacrimi și abia revenite în fire femeile începură să aplaude și să strige: *vive la République!*

Ajuns în colțul unde se prevestise că trebuia să se provoace un scandal, cortegiul își grăbi mersul pentru a trece mai iute înaintea locului temut. Drumul era cu desăvârșire închis din cauza schelelor omnibusurilor și oamenilor ce se îngrămădiseră acolo.

De alungul bulevardului întreg steteau lucrătorii cu femeile lor, cari și aduseseră de acasă scaune și mese, pe cari se suiră acum și de pe cari salutau cortegiul. Din Sorbona se vedea numai coperișul, locul dinpregiur forma un amfiteatru pentru popor.

Înainte stradei Sufflet se zărea statua de ipsos a lui Victor Hugo, în giurul căreia rațele soarelui formau o aureolă strălucitoare. Această statuă se aședase noaptea trecută.

La 2 oare fără 10 minate cortegiul ajunse în bună stare înaintea Pantheonului. Locul dinaintea acestui edificiu fuse-se deșertat încă dela ameați. În dosul colonadei sta catafalcul, care contrasta cu fundul cel negru. Catafalcul purta datele 1802 și 1885 și inițialele *V. H.* Toată seara cea largă era acoperită cu cununi. La ora 1 și 10 minute trâmbițele anunțară sosirea cortegiului. Când se apropiă cavaleria, poporul începă să strige: *à bas les chapeaux!* (jos pălăriile!) și oamenii se descoperiră.

Sgomotul amuți, armata și batalioanele scolare defilară înaintea Pantheonului apoi vine garda republicană, a cărei musică eșecută Marsiliesa. Drumul ce conducea la catafale era menținut liber de cătră garda republicană. În momentul când sicriul este ridicat de pe dric, tobele bat marșul general. Oficerii apleacă săbiile, soldații presintă arma.

Treptele ce duc la Pantheon fură ocupate de persoanele oficiale și de reprezentanții presei. Trâmbițele cântă, pe când pompierii și iau pozițiunea militară în strada Sufflet, pe care o umplu toată. Publicul îi primesce cu aclamațiuni. Această scenă însuflețită te mișcă și te întărește.

Fostul proscris și bătrenul deputat Madier de Montjau fu atât de impresionat, încât cădu plângând în brațele vecinului seu. Lângă sicriu steteau familia și nepoții lui Victor Hugo. Acestia sunt obiectul celor mai vii dovești de simpatie, până ce primarul din Besançon, se urcă pe tribună pentru a dice un adio lui Victor Hugo în numele orașului seu natal. Acest discurs nu s'a sfârșit cu totul fără demonstrațiuni. Când primarul laudă Franche-Comté ca un pământ frances, liga patrioților, sub conducerea lui Paul Derculède, tocmai trecea pe acolo și fu aclamată cu vioiciune. Primarul atunci esclamă încă odată: „Nu esistă un pământ care să fie mai frances decât pământul Franche-Comté, că a produs un poet care mai mult ca ori cine a făcut pe Francia să înainteze pe calea umanității.” În acest moment sosiră Alsacienii, și toată lumea isbucni în aplause frenetice.

Madier de Montjau, care luă cuvântul acum, dise că mai elocinte decât toate cuvintele este sânta tăcere a poporului adunat. Dice că Quernesey trebuie să se numească insula Liberatorului și aminti scăparea lui Barbés dela moarte prin Victor Hugo. Francia poate fi mândră că a știut să onoreze pe marele seu defunct cu atâta magnificență până la trecerea sa la nemurire.

Sindicul presei parisiene, d. Jourde, țin un discurs bine simțit și bine rostit despre meritele lui Victor Hugo, cari au fost nu numai patrimoniul poporului frances, ci al întregii omeniri. Henri de Bornier făcu penenericul lui Victor Hugo ca autor dramatic. Jules Claretie ca om de litere și leconte de L'Isle ca poet liric. Decanul Comediei Francese era așa de mișcat încât abia putu vorbi. Pe când vorbea sculptorul Guillaume, elevii scoalei Politehnice defilară și discursul lui se termină într'un torent de aplause. După ce vorbi un colonel american, negrul Eduard, din Haiti, fu foarte aplaudat când numi pe Victor Hugo liberător al rasei lui. Masserani și alți italieni vorbiră despre unirea tuturor popoarelor latine. Un locuitor din Quernesey și-a esprimat recunoștința sa cătră marele ecsilat. La 3 1/2 oare discursurile fură terminate.

Dar acum se încep defilarea. Mulțimea se risipi numai incetul cu incetul.

După aceea armata începu să se îndrepte înapoi spre casarme, ear poporul să se întoarcă acasă.

Se evaluează numărul oamenilor adunați în strădele pe unde a trecut cortegiul la un milion și jumătate.

Incidente.

Pela 9 oare dimineața sosiră la poartă Mailot lângă Bois de Boulogne trei purtători de drapele roșii și un om cu un drapel negru. Ei fură îndată încungiurați de gendarmi cari le smulseră drapelele rupându-le în bucăți. Anarhistii nu cutezară să se opue. Drapelul negru purta aceasta inscripțiune: *Le peuple a sa colère, qui devaste d'abord et qui féconde après!* Pela 10 oare se arborară din nou 15 drapele. Gendarmii călări sosiră numai decât, dar nu fu nevoie de intervenirea, lor căci poliția și confiscase drapele. Cea mai mare parte din arestați au fost puși imediat în libertate. Dricul sêracilor care a transportat corpul lui Victor Hugo este cel cu Nr 120. Trei mii de elevi din batalioanele scolare au luat parte la cortegiul, dar fără arme. Între membrii Academiei se vedea Lesseps în costumul institutului. Deroulède, încungiurat de toate comitetele ligei patrioților și însoțit de tatăl generalului Négrier, mergea în fruntea ligistilor, al sacienilor și societăților de tir și gimnastică. El a fost aclamat mai întâiu pe piața Concordiei și pe urmă cu mai mult entusiasm pe bulevardul St. Michel. Oficeri și studenți strigară „Trăiescă Deroulède!” el răspuse „Trăiască Francia!” O societate purta un drapel cu inscripțiunea luată din testamentul lui Victor Hugo: „Refus leturgile tuturor bisericelor. Cred în Dumnezeu.”

Comitetele anarhistice, cărora li se luase drapelele, purtau pe prăjini țiduli cu inscripțiunea: „Ieri drapelul roșu era permis, azi este oprit.” O societate de cehi stabiliți în Paris, purta o conună uriașă și fie-care membru o coroană mică de verdeață înfiptă pe un băț, și apoi steaguri și embleme. Unul din aceste steaguri avea inscripțiunea, în limba francesă „Din Boemia, țeara lui Ión Huss.”

Capul cortegiului ajunse la ora 1 pe bulevardul St. Germain, sfârșitul la 3 oare. Toate colțurile strădelor erau închise cu mulțime de trăsuri. În tot parcursul seu armata fu aclamată de popor.

Seara. Piața concordiei presintă acum (8 1/2 oare seara) earăși aspectul ei obicinuit, asemenea și foburgul St. Germain. Bulevardul St. Michel este plin de lume, care se întoarce dela înmormântare. Înaintea Pantheonului se află încă o mare mulțime de oameni, dar totul se petrece în perfectă linisce. Agenții poliției, cari au făcut bune servicii, se re-

trag. Steagurile încep a fi scoase de pe edificiile publice. „Voința Națională.“

Declarațiune.

Sighișoara 29 Maiu 1885.

Onorată Redacțiune! Corespondința dtdo Saschiz 24 Maiu 1885; apărută în organul ce redigeți Nr. 56 a. c. subscrisă de preotul Georgiu Soneriu nu află de cuviincios a o onora cu vre-un răspuns. Cu toată stima,

Demetriu Moldovan,
adm. protop.

Varietăți.

(Postal.) Sub durata sezonului de vară se deschide din noul oficiu de poștă în Tusnád.

Acest oficiu se aduce în legătură prin cel dintre Csik-Szent Márton și Tusnád, Seps-Szent György și Tusnád pe deoparte cu Kézdi-Vásárhely și Csik-Szereda, pe de alta cu Brașovul, Feldioara și Kézdi-Vásárhely.

Mersul.

I. Csik-Szent-Márton și Tusnád.

Pleacă din Csik-Szt-Márton la 10 oare dim. Ajunge la Tusnád la 12 oare 15 minute d. a. Pleacă din Tusnád la 4 oare d. am. Ajunge la Csik-Szt-Márton la 6 oare 15 minute d. am.

Comunicația dela 16 Iunie până la 15 Septembrie.

II. Seps-Szt-György și Tusnád.

1. Cariola cu 2 cai.

Pleacă din Seps-Szent-György la 4 oare dimi-noața.

Ajunge la Málnás la 6 oare dim. Pleacă din Málnás la 6 oare 15 min. Ajunge la Bükszád la 7 oare 35 min. Pleacă din Bükszád la 7 oare 45 min. Ajunge la Tusnád la 8 oare 55 min. Pleacă din Tusnád la 1 oară d. a. Ajunge la Bükszád la 2 oare 10 min. d. a. Pleacă din Bükszád 2 oare 20 min. d. a. Ajunge la Málnás la 3 oare 40 min. d. a. Pleacă din Málnás la 3 oare 55 min. d. a. Ajunge la Seps Szt. György la 5 oare 55 minute d. a.

Comunicația dela 16 Iunie e până la 15 Septembrie.

2. Cariolă cu 1 cal.

Pleacă din Seps-Szent-György la 10 oare 40 min. a. m.

Ajunge la Málnás la 12 oare 40 min. Pleacă din Málnás la 12 oare 55 min. Ajunge la Bükszád la 2 oare 15 min. Pleacă din Bükszád la 2 oare 25 min. Ajunge la Tusnád la 3 oare 35 min.

Comunicația în Iuliu și August.

* („Ardeleana“ Institut de credit și de economii, societate pe acții.) În 6 Iunie n. s'a constituit direcțiunea „Ardeleanei“ aleasă în adunarea generală constituantă dela 26 Maiu a. c., alegându-se drept funcționari ai institutului de credit: „D. d. Samuil Pop, avocat president; Dr. I. Mihai, director executiv; I. Mihaiu, cassar; Aurel Popoviciu Barcianu, contabil. După aceasta s'a luat unele hotărâri importante, între cari vine a se aminti următoarea provocare:

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii „Ardeleana“ societate pe acții în Orăștie sunt poftiți, pe baza §-lui 8 al statutelor votate de adunarea generală constituantă, a răspunde până la **26 Iunie 1885st. n.** 20% al capitalului social adică 10 fl. v. a. după acție. Immediat după solvirea acestei rate va urma înregistrarea firmei societății și după esoperarea aceleia va începe funcționarea societății.

* (Principiul naționalităților.) Acesta e titlul unei broșure, octav, pag. 43, și care cuprinde conferința cu acest nume a domnului N. P. Guran ținută la 29 Aprilie 1885. Craiova tipo-litografia Naționale Ralian-Samitca 1885.

Despre Ateneul din Craiova am mai vorbit, când am recomandat cetitorilor Basmul domnului Odobescu. Lățirea cărților de valoare și desvoltarea gustului de cetit la popor, eată scopul urmărit de Ateneul din Craiova.

Recomandăm și această broșură cu toată căldura.

* (Societatea geografică română.) Buletin despre trimestriul I. anul al VI. Sumariu: Partea I. actele societății. Convocare. Procesele verbale ale ședințelor adunării generale din 10/22 și 11/23 Februarie 1885 sub presiul Maiestății Sale regelui. Raportul secretariului general. Raportul

Cassieriului. Comptul esereciului 1884, Budgetul pentru 1885. Premiul General G. Manu.

Partea II. Memorii conferințe etc. Conferința domnului George I. Lahovari asupra asociațiunei internaționale africane, Congo, și conferința dela Berlin; Asupra instituției cadastrale, conferință de dl locotenent colonel Căpităneanu. Din literatura geografică a Transilvaniei de Silvestru Moldovan (urmare.) Tableau de diverses vitesses par James Jackson. Charta noului stat liber Congo.

Bucnresci, Stabilimentul geografic: Socec et Teclu, 96. Strada Berzi 96 1885.

Societatea geografică română preste puțin și va ajunge anul al 10 al întemeierii sale. În scurtul timp de 10 ani ea a făcut foarte mult pentru studiile geografice în România. Vom reveni reproducând raportul secretariului general, ca publicul se fie bine orientat față cu scopurile urmărite de această societate.

* (Reuniunea de maghiarisare.) Comitatul Huniadoarei a pertracrat în adunarea generală dela 9 Iunie a. c. cererea reuniunei de maghiarisare din Cluș cu privire la spriginirea scopurilor urmărite de ea. După cum cetim în diarele din Cluș comisiunea administrativă a propus, ca să se iae cu plăcere la cunoștință cererea reuniunei. Față cu aceasta Dr. Tincu, avocat în Orăștie a propus respingerea cererei, și totodată în mod vehement a atacat pre maghiari pentru tendințele lor vrășmase națiunei române. Vehemența cu care a vorbit dl Dr. Tincu a produs resens între românii din reprezentanța comitatului din care causă domnul Vasile Damianu, protopop în Brad a propus, ca comitatul să treacă preste cererea reuniunei la ordinea ăilei. Din partea ungurilor a vorbit cu mare efect inspectorul de scoale Réthy Lajos, care și-a exprimat mirarea, că românii ultraști interpretează în mod fals toate niusințele culturale ale românilor, dovadă ținuta lor față cu reuniunea din Cluș. Pentru vorbirea sa domnul Réthy a fost mult aplaudat.

În cele din urmă s'a primit propunerea comisiunei permanente.

Suntem în nedumerire cu privire la scirea acestă și nu înțelegem cum a putut vorbi cineva la acest obiect atât de vehement, că Părintele Damian se se afle indemnă a mulcomi efectul — numit resens — prin propunerea mijlocitoare. Mai puțin putem pricepe cele cuprinse în diarele maghiare cu privire la votarea asupra aceste cereri. Se ăice adică că treispredece voturi au fost pentru propunerea domnului Dr. Tincu, și că acestia n'au permis să li se eternizeze numele prin notarea la protocol.

Correspondentul nostru din comitatul Huniadoara cu obiectivitatea și zelul ce-l caracterizează de bună seamă ne va scoate din nedumerire.

Tot în aceeași ăi s'a ținut adunare generală și în comitatul Brașovului, și s'a pus în discușiune aceeași cerere a reuniunei de maghiarisare din Cluș. Soartea ei a fost că adunarea a trecut preste cerere la ordinea ăilei după ce contra ei a vorbit din partea sasilor avocatul Schnell, din partea românilor avocatul Ioan Lenger, ear pentru cerere, inspectorul de scoale Koos Ferencz și comitele suprem contele Bethlen.

Se ăice că de tot moderat a vorbit reprezentantele sasilor și cei ai reuniunei de maghiarisare, din contră vorbitorii românilor și aici a vorbit de tot vehement fără nici o măsură, sau cu ăiarul „Pester Lloyd“ vorbind — *masslos heftig*.

Sanguinici oameni mai sunt românii judecând după rapoartele acestor ăiare, și ca înțelepții dela „Magyar Polgár“ se mai poată avea cuvânt la acest obiect, din partea noastră observăm, ca atât Dr. Tincu, cât și Lenger sunt ortodocsi ergo *véres szájuak* ca toți românii ortodocsi, din întâmplare însă ei nu se țin de tagma preoțască.

(Cas de moarte.) Dela Blaș ni se scrie o epistolă din care estragem următoarele: Oamenii de cultură se bucură cu cei fericiți și plâng și se întristează de cei loviți de soarte. Am avut un coleg cu numele **Ioan Mosora**, fiul primariului și episcopului bisericeii din Seliște Nicolae Mosora. Colegul Ioan era un model de diligență și prin afabilitatea sa promitea un frumos viitoriu. Ajuns în cl. VIII gimnasială a fost silit să întrerumpă studiile din cauza unui morb, care apoi după informațiuni sigure a și rupt firul vieței. Nu ne mirăm de întristării părinți cari nu și-au adus aminte de a mai notifica colegilor lui, trecerea din viață a iubitului nostru coleg dar ne mirăm de cei 7 învățători din Seliște și de ceealaltă inteligență, că nici barem prin o notiță în un ăiaru nu ne-a notificat nimica de spre moartea lui, ca cel puțin din depărtare să trimitem întristărilor sei părinți un act de condolență, spre mângăierea noastră am trebuit să aflăm dela un om din Seliște care a venit aici la târg,

că iubitul nostru coleg s'a înmormântat cu o pompă de cum n'a mai vădut Seliștea de mult, că a participat corul teologilor din Sibiu, adus cu spesele unui din fostii sei colegi Lăpedat și că domnișoarele Macsim ficele bravului nostru jude regiu de acolo au fost singurele, cari în virginitatea inimii lor au depus două cununi de flori pe mormântul lui, ca semn că stimabilele domnișoare seiu prețui pre tinerii inteligenți — și după moarte, ear nu fac ca alții, cari s'au bucurat de protecțiunea primariului și acum la moartea fiului lor, al celui ce au avut mai scump pre lume, nu află barem de necesar a scrie 3—4 rânduri dacă nu colegilor cel puțin în un ăiar — spre a ne informa. E trist — când în un loc cum e Seliștea cu un protopop, care aușim că e doctor de toate filosofile se întrelasă și astfelu de lucruri reclamate de lumea modernă cu aspirațiuni de cultură mai vârtos, că încât ni se spune primariul și episcopul Mosora e și parochian al protopopului.

Servească însă spre onoare, celor ce au petrecut pre iubitul nostru coleg în mod demn până la mormânt și noue de consolare, ear de rușine celor ce uresc și pre cei morți și nu vor să scrie despre ei. Noi i ăicem acum „Dormi în pace“ — ear părinților Dău se le dea tăria de a suporta această lovitură grea. *Mai mulți colegi octovani.*

De interes pentru ori și cine.

În decursul anului sângele separează fără întrerumpere unele materiale nemistuibile, cari, dacă nu se îndepărtează de timpuriu, pot produce boale varii și grele. Primăvara și toamna este timpul cel mai potrivit să se depărteze asemenea părți din corp, cari în decursul anului sau segregat ca astfel corpului să i se redeie vivacitatea și singuraticile organe să fie scutite de materialele îngreunătoare, evitându se boale, cari de altcum prin grămădirea de asemenea materii ușor s'ar putea provoca. Nu numai cei ce sufer de nemistuire, amețeli, îngroșarea sângelui, greutate și oboseli, trămurici, hypocondrie, histerie, hămorhoide, dureri de stomach, aprindere de pele și de mațe, ci și cei sănătoși pot folosi cu mare succes suctul de viață cel mai scump, care străbate prin vinele noastre, și astfel prin cură corespondătoare și regulată să improspeteze sângele. Ca mijloc mai escelent pentru aceasta se recomandă pilulele de Elveția ale apotecarului R. Brandt, recomandate de către autoritățile medicale ca cel mai bun mijloc. Se află în apotecă, o cutie 70 cr. Fiindcă în Austria obvin mai multe falsificări din aceste pilule, trebuie bine observat ca fie-care șatulă să aibă ca etichetă o cruce albă în stofă roșie și inițialele R. Brandt.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 11 Iunie n. 1885.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	98.90	98.90
Renta de aur ung. de 4%	92.95	92.90
Renta ung. de hârtie	258.25	258.70
Acțiuni de bancă de credit ung.	5.86	5.85
Galbin	9.8 1/2	9.87
Napoleon	60.90	60.95
100 marce nemțești	124.30	124.35
London (pe poliță de trei luni)		

Nr. 70.

[1028] 1—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de clasa a III-a Cubleşul-român, protopresbiteratul greco-orient. al Ungurașului, pe lângă încuviințarea consistoriului se escrie concurs pentru întregirea acestei parochii cu următoarele

Emolumente:

1. Casă parochială cu grădină, șură, grașd și alte superedificate.
2. Pământ arătoriu și fânaț 27 jugere.
3. 59 de ăile de lucru cu palmele dela 59 case.
4. Dela 59 de case cucuruz cu grăunțele vici 59.
5. Stola îndatinată și statorită prin sinodul parochial ținut la I-a Februarie 1884, care toate computeate la olaltă aduc venitul anual de 320 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa aceasta parochie se cere a fi clerici absoluți, având a-și subșterne petițiunile instruite în sensul stat. org. subscrisului oficiu protopresbiteral până în 30 de ăile dela prima publicare P. u. *Hidalmás*.

Fizes-Sântpetru 12 Arpile 1885.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Ungurașului.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv:

Petru Roșca,
protopresbiter.



Vindere de țărițe

la

I. Ioan Keil,

covrigar.

[1029] 1—3

Sibiu, Strada Pintenului Nr. 14.